

مفاهیم اساسی

در برنامه ریزی

تألیف:

لیلا یاری

سید محمد سیدان

تبریز - ۱۳۹۳

سرشناسه : عیاری، لیلیه، ۶۱ :
عنوان و نام پدیدآور : مفاهیم اساسی برنامه ریزی : تألیف لیلیا عیاری، سید محمد سید کلان.
مشخصات نشر : تبریز: درویش، ۱۴۹۳.
مشخصات ظاهری : ۱۵۴ ص.: جدول.
شابک : 978-600-7262-18-4
وضعیت فهرست نویسی : فیا
یادداشت : کتابنامه: ص. [۱۴۱] - ۱۴۲.
موضوع : برنامه ریزی درسی
شناسه افزوده : سید کلان، سید محمد، ۱۳۵۹-
رده بندی کنگره : ۱۳۹۳ م۷/ع۹/۱۵/۶ LB۲۸۰۶
رده بندی دیویی : ۳۷۵/۰۰۱
شماره کتابشناسی ملی : ۳۵۲۶۰۳۵

انتشارات درویش
با همکاری
انتشارات شایسته

تألیف: سید محمد سیدکلان

تألیف: سید محمد سیدکلان

انتشارات درویش

تهران - چهارراه محقق - پاساژ نویخت - طبقه اول - پست ۴

تلفن: ۵۵۴۴۷۶۷ - ۵۵۴۴۷۶۸ - ۵۵۴۴۷۶۹ - ۵۵۴۴۷۷۰

دورنگار: ۵۵۴۴۷۷۱ - ۵۵۴۴۷۷۲

np_nashr@yahoo.com

www.np-nashr.com

تألیف، طراحی و صفحه‌آرایی	:	فرشید
نویت چاپ	:	اول - ۱۳۹۳
اندازه و تعداد صفحه	:	وزیری ۱۵۴ ص
تیراژ	:	۱۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۶۲-۱۸-۴	:	ISBN: 978-600-7262-18-4

قیمت: ۸۰/۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	پیشگفتار
فصل اول	
آشنایی با چستی برنامه ریزی (کلیات برنامه ریزی)	
۱۳	مقدمه
۱۴	تعریف برنامه ریزی
۱۵	مزایای برنامه ریزی
۱۷	ارکان برنامه ریزی
۲۴	ضرورت برنامه ریزی
۲۷	انواع برنامه ریزی
۳۶	خلاصه فصل
فصل دوم	
مفاهیم اولیه برنامه ریزی درسی	
۳۹	مقدمه
۴۰	مفهوم برنامه‌ی درسی
۴۳	تعریف عملیاتی از برنامه‌ی درسی
۴۹	برنامه‌ی درسی رسمی و غیررسمی
۵۰	مسطوح برنامه ریزی
۵۳	تناصر برنامه‌ی درسی
۵۴	طراحی برنامه‌ی درسی
۵۵	برنامه ریزی درسی به لحاظ تمرکز و عدم تمرکز
۵۶	برخی دیدگاه‌های برنامه ریزی درسی
۵۸	خلاصه فصل

فصل سوم مبانی طراحی برنامه‌ی درسی

۶۱	 مقدمه
۶۲	 تعریف مبانی برنامه‌ریزی درسی
۶۳	 مبانی اجتماعی برنامه‌ی درسی
۶۶	 مبانی روانشناختی برنامه‌ی درسی
۶۷	 کاربرد نظریه‌های یادگیری در برنامه‌ریزی درسی
۷۰	 تفکر برنامه‌ی درسی
۷۲	 تفکر خلاق و نوآوری در برنامه‌ی درسی
۷۳	 مبانی فلسفی
۷۴	 رابطه‌ی فلسفه با برنامه‌ی درسی
۷۶	 تعلیم و تربیت و ایدئولوژی (تصور رایج)
۷۷	 تعلیم و تربیت و رئالیسم (واقع گرایی)
۷۷	 تعلیم و تربیت و پراگماتیسم (عمل گرایی)
۷۹	 تعلیم و تربیت اسلام
۸۲	 خلاصه فصل

فصل چهارم فرایند برنامه‌ی درسی

۸۷	 مقدمه
۸۸	 مراحل برنامه‌ریزی درسی
۹۳	 اهمیت هدف‌های برنامه‌ریزی درسی
۹۳	 سطوح مختلف هدف‌های آموزش و پرورش
۹۶	 هدف‌های صحیح در برنامه‌ی درسی
۹۹	 خلاصه فصل

فصل پنجم سازماندهی محتوای برنامه درسی

۱۰۳	 مقدمه
۱۰۴	 مفهوم محتوا
۱۰۷	 ملاک‌های تنظیم و سازماندهی محتوای برنامه‌ی درسی
۱۰۸	 انتخاب و سازماندهی تجربیات یادگیری
۱۰۹	 اصول انتخاب بر انتخاب تجارب و فعالیت‌های یادگیری
۱۱۱	 روش سازماندهی محتوا
۱۱۶	 اصول اساسی سازماندهی محتوا
۱۱۷	 شیوه‌های سازماندهی محتوا
۱۲۱	 عوامل مؤثر در صرفه‌ی و تکرار کتاب‌های درسی
۱۲۳	 ویژگی‌های مطلوب کتاب درسی (طرح ۲۰ معیاری)
۱۲۵	 خلاصه فصل

فصل ششم اجرای برنامه درسی

۱۲۹	 مقدمه
۱۳۰	 انتخاب راهبردهای یاددهی - یادگیری
۱۳۵	 سازماندهی مواد و محتویات درسی
۱۳۶	 برنامه درسی خطی و برنامه درسی پیمانه‌ای
۱۳۷	 شیوه‌های اصلی سازماندهی برنامه‌ی درسی
۱۳۹	 خلاصه فصل

فصل هفتم ارزشیابی از برنامه درسی

۱۴۳	 مقدمه
۱۴۴	 مفهوم ارزشیابی

۱۴۵	ویژگی‌های ارزشیابی برنامه‌ی درسی
۱۴۶	رویکردهای ارزشیابی برنامه‌ی درسی
۱۵۰	خلاصه فصل
۱۵۳	منابع و مآخذ

www.ketab.ir

پیشگفتار

باور است که اینک آموزش و پرورش اصلی‌ترین مسئله‌ی هر کشوری محسوب می‌گردد و خداوند متعال در قرآن کریم تربیت انسان را یکی از اولویت‌های مهم و اساسی دانسته است و از همه مهمتر، تأمین آسایش و تربیت هر انسانی یکی از حقوق انسان‌ها در عصر کنونی شناخته شده است، جوامع مدرن هر چند تا بر این ودیعه الهی (تربیت) گامی مهم و با درایت هر چه تمامتر برای کودکان، نوجوانان و جوانان فراهم سازند و این کار عملی نخواهد بود جزء با برنامه‌ریزی. مؤلفین، خود، سال‌ها به عنوان دانش‌آموز و دانشجو و چه به عنوان معلم، شاهد این واقعیت بوده‌اند که بسیاری از معلمان به جای تربیت انسان متفکر، نقاد و خلاق همواره درصدد انباشتن ذهن از اطلاعات بوده‌اند و بر مبنای درسی‌ها به عنوان مجموعه‌ای از دروس یا فهرست رئوس مطالب و یا برنامه‌ی زمانی برای تدریس دروس، محدود کرده‌اند. از سوی دیگر، با وجود اینکه برنامه‌ی درسی در سطح جهانی یک رشته کاملاً پدید آمده است، اما در سال‌های اخیر، آثار فراوانی در این حوزه به چاپ رسیده است به طوری که هر ساله به حجم این آثار انباشته می‌شود. علی‌رغم این شرایط، متأسفانه در کشور ما، به جزء چندین مؤلف صاحب‌نام در این حوزه، آثار کمی از طرف مؤلفان دیگر مشاهده می‌گردد. بدین منظور، مؤلفین این کتاب نیز، دست به قلم برده تا هرچند کم، اما به وسعت خودشان در این حوزه، آثاری را از خود به جای بگذارند و زمینه‌ی توسعه علم را فراهم نمایند.

در پایان امیدواریم این اثر مورد توجه معلمان و علاقه‌مندان این حوزه قرار گیرد و همواره منتظر رهنمودها و دقت نظرهای این عزیزان در کمبودها و کاستی‌های این اثر از طریق ایمیل‌های ذیل می‌باشیم.